პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ უზენაესი საბჭოს და მინისტრთა საბჭოს ორგანო

КОМУНИСТИ — ОРГАН ЦК КП ГРУЗИИ, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ ГРУЗИНСКОЙ ССР

გაზეთი გამოდის 1920 წლის 3 ივნისიდან

№ 13 (20659) — სამშაბათი, 16 იანვარი, 1990 წელი. — ფასი 3 კაპ.

შეხვედრა ვილნიუსში

ვილნიუსი, 13 იანვარი (ხაკდახი). დღეს ლიტვის სსრ უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმის სხდომათა დარბაზში გაიმართა სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივნის, სსრ კავშირის უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარის, თავდაცვის საბჭოს თავმჯდომარის მ. ს. გორბაჩოვის შეხვედრა რესპუბლიკის ტერიტორიაზე დისლოცირებული ჯარის ნაწილების ხელმძღვანელებთან.

შეხვედრაში მონაწილეობდნენ სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრი, ცენტრალური კომიტეტის მდივანი ვ. ა. მედვედევი, სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრი, სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარის პირველი მოადგილე ი. დ. მასლიუკოვი, ლიტვის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პირველი მდივანი ა. ბრაზაუსკასი, ლიტვის სსრ უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარე ვ. ასტრაუსკასი, რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარე ვ. საკალაუსკასი, საბჭოთა არმიისა და სამხედრო-საზღვაო ფლოტის მთავარი პოლიტიკური სამმართველოს უფროსი, არმიის გენერალი ა. დ. ლიზიჩევი, ბალტიისპირეთის სამხედრო ოლქის სარდალი, გენერალ-პოლკოვნიკი თ. მ. კუზმინი, ბალტიის ფლოტის სარდალი, ადმირალი ვ. პ. ივანოვი.

შეხვედრაზე განიხილეს გარდაქმნის პირობებში არმიისა და ფლოტის ნაწილების პირადი შემადგენლობის აქმაყოფილებისა და ოჯახებთან დაკავშირებული საკითხები. ხაზგასმით აღინიშნა, რაოდენ საჭიროა რესპუბლიკაში სრულდებოდეს საბჭოთა კანონმდებლობა, რომელსაც ემყარება ჩვენი მეომრების ცხოვრებისა და სამსახურის ნორმები. შეხვედრის ბევრმა მონაწილემ საჭიროდ ცნო გაძლიერდეს ყურადღება სამხედრო მოსამსახურეთა ოჯახების სოციალურ-საყოფაცხოვრებო საჭიროებებისადმი.

შეკრებილთა გამოსვლებში ხაზგასმით აღინიშნა, რომ საბჭოთა არმია და ფლოტი მტკიცედ ერთგულობენ სკკპ გარდაქმნის კურსს. შეხვედრაზე გამოვიდა მ. ს. გორბაჩოვი.

პარლამენტი, რომელსაც ვქმნით

იშვიათად მდგარა საქართველო ისეთი განსაცდელის წინაშე, როგორშიც დღესაა, მაგრამ ასევე იშვიათად ეყოფილვართ მიზანთან ისე ახლოს, როგორც ამჟამად. ჩვენი დინამიზმითა და მოულოდნელობებით აღსავსე, ძველისა და დრომოჭმულის ულმობელი მსხვრევის ხანა, მართალია, არ გამორიცხავს უფსკრულის პირას ხელას, მაგრამ ამაღლებული მიზანი სამართლე და სინათლეა. ისიც საგულისხმოა, რომ კეთილგონიერების დამკვიდრებას სჭირდება ძალების არნახული დაძაბვა, ნებისყოფის სიმტკიცე, ათასჯერ გაზომილ-აწონილი ტაქტიკისა და სტრატეგიის შემუშავება. სწორედ ამიტომ ახლა ყველა პოლიტიკური კამპანისა თუ აქციის მნიშვნელობა ფასდება იმ თვალსაზრისით, თუ რამდენად გვაახლოებს იგი სანუკვარი სახალხო მიზნებისა და სურვილების აღსრულებას.

არ შევცდებით თუ ვიტყვით, რომ ჩვენი რესპუბლიკისა და მთელი ხალხის ცხოვრებაში უდიდესი მნიშვნელობა აქვს საქართველოს სსრ უზენაესი საბჭოს არჩევნებს, რომელიც ნლეულს მოეწყობა საყოველთაო-სახალხო განხილვის შემდეგ მიღებული ახალი საარჩევნო კანონის საფუძველზე. მიზანია ქვეშმარიტი დემოკრატიული არჩევნები, სახოგადოების ყველა ფენისა და ჯგუფის, საქართველოში მცხოვრები ყველა ერისა და ეროვნების ინტერესების გათვალისწინება, არჩევნების დროს და მისთვის მზადების ყველა ეტაპზე ფორმალიზმისა და ბიუროკრატიზმის წინააღმდეგ შეურიგებელი ბრძოლა.

ამის უზრუნველსაყოფად საჭირო გამოვიყენოთ სსრ კავშირის სახალხო დეპუტატთა არჩევნების გამოცდილება, არ დავუშვათ წინანდელი შეცდომები, ხელოვნურად არ შევზღუდოთ ალტერნატიული კანდიდატურები, თანაბარ პირობებში ჩავაყენოთ ყველა მათგანი, მივცეთ ხალხს თავისუფალი არჩევანის გაკეთების სრული შესაძლებლობა.

როგორც საქართველოს სსრ უზენაესი საბჭოს ბოლო სესიაზე აღინიშნა, დღეს მთავარი ამოცანაა ქვეშმარიტად სახალხო ხელისუფლების ორგანოების ჩამოყალიბება. თუ აქამდე ფაქტობრივად ალმასრულებელი აპარატი ხელმძღვანელობდა საბჭოების მუშაობას, ახლა ნამდვილი სახელმწიფო ხელისუფლება როგორც ცენტრში, ისე ადგილზე სახალხო დეპუტატების საბჭოების სესიების, საპარლამენტო კომიტეტებისა და კომისიების ხელში იქნება თავმოყრილი. საქმე ეხება გამართულად მომუშავე ქმედითი სახალხო პარლამენტის შექმნას.

არსებითად იცვლება სახალხო დეპუტატთა ფუნქციები. სწორედ ისინი უნდა ენეოდნენ მუდმივ კანონშემოქმედებითს და საკონტროლო საქმიანობას. ამიტომ დეპუტატობა შესაბამის პოლიტიკურ და საქმიან თვისებებთან ერთად მოითხოვს მაღალ ზნეობასა და პასუხისმგებლობას, ღრმა პროფესიონალიზმსა და განსწავლულობას, ხალხთან, სახოგადოებრიობასთან მუშაობის დიდ ნიჭსა და უნარს, პირად თაოსნობასა და გაბედულობას.

მხოლოდ ამ გზით არის შესაძლებელი ხელისუფლების ორგანოების სტრატეგიული გარდაქმნა, რაც უზრუნველყოფს მომწიფებული სოციალური და ეკონომიკური პრობლემების გადაწყვეტას, ეროვნული თვითგამორკვევის უფლების რეალურ განხორციელებას, ეროვნულ-სახელმწიფოებრივი მშენებლობის სფეროში ნლობით დაგროვილი დამახინჯებების აღმოფხვრას.

წარსულს ჩაბარდა ის დრო, როდესაც ფაქტობრივად ხმარებიდან იყო ამოღებული სიტყვა — „რატომ“, როცა ზემოდან მიღებული ბრძანება უსიტყვოდ სრულდებოდა. ახლა ყველაფერს სჭირდება ახსნა და განმარტება, მზად უნდა ვიყოთ ხალხთან, საზოგადოებრივ ჯგუფებთან ნაირფეროვანი დიალოგისათვის, შეგვეძლოს მასების გაძღოლა ურთულეს და უმნვაოეს ეთაარებაში, რაც დღეკანდელობის დამახასიათებელი ნიშანია.

აი რაოდენ დიდი და პასუხსაგები ამოცანის წინაშე დგას თითოეული მომავალი დეპუტატი და ამიტომაც მათი კანდიდატურების შერჩევას მზრმელობა კრებებსა თუ სხვადასხვა სხდომაზე უდიდესი გულისყური სჭირდება. ჩვენ უნდა ვეძებოთ და აღმოვაჩინოთ პიროვნება ამ სიტყვის ყველაზე საუკეთესო გაგებით, რომელსაც ქუნის სრულიად გამოკვეთილი სამოქმედო პროგრამა და მისი რეალიზაციის დასაბუთებული გეგმა, პიროვნება, რომელიც ორჭოფულად, გზას კი არ დაადგება, არამედ პირდაპირ იტყვის სათქმელს.

ამიტომაც კანდიდატთა რაოდენობის ზრდა თვითმიზანი არ უნდა გახდეს, საჭიროა ნამოვაყენოთ მხოლოდ ღირსეულნი და რაც მეტი იქნება ასეთი, მით უკეთესია სწორი საბოლოო არჩევანის გაკეთებისათვის. ამ ვითარებაში იზრდება თვითაცილების როლი. როცა ესა თუ ის მუშაკი შეგნებულად და გულწრფელად უარს ამბობს მონომახის მძიმე ქედზე, ეს იმის მაუწყებელია, რომ რეალურად იმსხვრევა ძველი ბიუროკრატიული მანქანა. მისი ბატონობის დროს უცხო ხილი იყო ისეთი ცნება, როგორიცაა, მაგალითად, გადადგომა, მაგრამ სამაგიეროდ არსებობდა მოხსნა და გაცილებით უარესიც. ასე რომ, გვმართებს საკუთარი თავის თვითკრიტიკული შეფასებაც.

რასაკვირველია, კაპიკის ფასი აქვს ძველებურ შერჩევას, როცა ზემო ინსტანციებში წყდებოდა დეპუტატობის კანდიდატთა წამოყენება ყველა მათი მონაცემის გათვალისწინებით და შემდეგ გაკვირდით, რომ გვყავს მრავალი მუშა და გლეხი, ქალებისა და ახალგაზრდობის წარმომადგენლები. მაგრამ ფაქტობრივად ეს ხალხის არჩევანი კი არ იყო, არამედ ჩვეულებრივი დანიშვნა ადმინისტრაციული წესით. ბუნებრივია, ამჟამად ამგვარ შედეგს არ უნდა ველოდეთ. მაგალითად, რუსეთის პარლამენტის არჩევნების მიმდინარეობისას, სადაც უკვე დამთავრდა დეპუტატობის კანდიდატთა დასახელება, ძალზე საგულისხმო სურათი გამოიკვეთა. ერთ სადეპუტატო ადგილზე 7,7 პრეტენდენტი მოდის. თუ წინა არჩევნების დროს წამოყენებულ კანდიდატებს შორის ქალთა წილი საშუალოდ აღემატებოდა 30 პროცენტს, ახლა იგი მხოლოდ 7,2 პროცენტია. უშუალოდ არჩევნების შედეგად მათი რიცხვის შეთხელების შემთხვევაში გამორიცხული არ არის, რომ რუსეთის პარლამენტი ლამის მარტო მამაკაცებით წარმოგვიდგეს. ასევე ძალზე შემცირდა კანდიდატებს შორის მუშების (8,7 პროცენტი), კოლმეურნეების (3), ოცდაათ წლამდე ახალგაზრდობის (3), კომკავშირელების (1,5 პროცენტი) ხვედრითი წილი.

რა დასკვნების გამოტანა შეიძლება აქედან? შრომითი კოლექტივები, ხალხი უპირატესობას ანიჭებენ წარმოების ხელმძღვანელებს, სპეციალისტებს, ინტელიგენციის წარმომადგენლებს, რომლებმაც თავი გამოიჩინეს საზოგადოებრივ ასპარეზზეც და სასიკეთო გარდაქმნებისათვის ბრძოლაც ძალუძთ. მეორე მხრივ, რა თქმა უნდა, სასურველი არ არის ცალკეული საზოგადოებრივი ჯგუფებისა და ფენების ერთგვარი იგნორირება, მაგრამ ვერაფერს იტყვი, ასეთია ხალხის სურვილი. მაგალითად, ოდნავადაც გასაკვირი არ არის კომკავშირული ფენის ესოდენ შემცირება, რადგან ამ სახოგადოებრივმა ორგანიზაციამ, სამწუხაროდ, დაკარგა ავტორიტეტი.

ჩვენთან ამჟამად მიმდინარეობს დეპუტატობის კანდიდატთა დასახელება და მათი რაოდენობისა და შემადგენლობის შესახებ რაიმე დასკვნების გაკეთება ჯერჯერობით ნაადრევია, მაგრამ მთავარი ისაა, რომ ყველაფერი ეს ხდებოდეს დემოკრატიულობის დაცვით, ზემოდან რაიმე ზეგავლენის გარეშე, კონსტიტუციურ მოთხოვნათა სრული შესაბამისობით.

მუშაობას შეუდგნენ საქართველოს სსრ უზენაესი საბჭოს არჩევნების საოლქო საარჩევნო კომისიები, ნინასა შეხვედრები სახალხო დეპუტატობის კანდიდატებთან, პირუთვნელი კამათი და ბჭობა, ალტერნატიულ წინადადებათა ჭიდილი, ვნებათა ღელვა და სიხარული, ზოგჯერ წუხილიც. ვერაფერს იტყვი, ყველაფერი ეს ცხოვრებისეულია. პატიოსან პაექრობაში არის გამარჯვებული და დამარცხებულიც, მაგრამ მჯობნის მჯობნი არ დაილეგა და სწორი არჩევანის შემთხვევაში საბოლოოდ დამარცხებული არავინ დარჩება, რადგან მოიგებს სახალხო და ეროვნული ინტერესები, კაცთა შორის მშვიდობისა და კეთილგონიერი დამოკიდებულების საქმე.

პარტიული და საბჭოთა ორგანოების, მრავალფეროვანი საზოგადოებრივი ორგანიზაციებისა და ჯგუფების, თითოეული შეგნებული მოქალაქის საფიცარი ამოცანა ისაა, რომ ყველაფერი ვიღონოთ საღად მოაზროვნე და ძლიერი, ქვეშმარიტად ქმედითი საქართველოს პარლამენტის შექმნისათვის.

სწორ გადაწყვეტილებათა საფუძველია პასუხისმგებლობა

მ. ს. გორბაჩოვის შეხვედრა შიაულიაის მუშაკთან

12 იანვარს საღამოს მ. ს. გორბაჩოვი შეხვდა შიაულიაის სატელევიზიო აპარატურის ქარხნის „ტიურასის“ შრომითი კოლექტივის წარმომადგენლებს. შეხვედრა გახსნა ქარხნის დირექტორმა რ. ვირბიტკასმა. შემდეგ გამოვიდნენ ლიტვის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პირველი მდივანი ა. ბრაზაუსკასი, ლიტვის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის (სკკპ პლატფორმა) დროებით ბიუროს მდივანი მ. ბუროკიავიჩიუსი, ამწყობი ზეინალი ვ. საფონოვი, ინჟინერ-კონსტრუქტორი ნ. ლუჩიკი, ქარხნის პარტკომის მდივანი ა. ივაშკიავიჩიუსი, ინჟინერ-ტექნოლოგი ა. პუშკარევი, ზეინალი ზ. კარპავიჩიუსი, შრომითი კოლექტივის საბჭოს თავმჯდომარე ს. ულჩინასი, რადიოაპარატურის ამწყობი ე. პეტრაუსკასი, საწარმოო გაერთიანება „ბანგის“ გენერალური დირექტორი ლ. იანკაუსკასი, ლიტვის კომპარტიის შიაულიაის საქალაქო კომიტეტის მდივანი მ. სტაკვლიაუჩიუსი, ლიტვის კომპარტიის (სკკპ პლატფორმა) შიაულიაის დროებითი საქალაქო კომიტეტის მდივანი ვ. ბაკულინი, ინსტიტუტ „ბანგის“ ინჟინერი ბ. კურკლუტისი. ორ საათზე მეტს გრძელდებოდა დიალოგი იმ ფართო წრის პრობლემებზე, რომლებიც არა მარტო უკავშირდება ლიტვის მდგომარეობას, არამედ გასცდა რესპუბლიკის თემატიკის ფარგლებს. მწვავედ განიხილავდნენ მთელი ქვეყნის საქმეებს, პარტიის, საბჭოთა ფედერაციის. აწმყოსა და მომავალს.

შეხვედრაზე გამოვიდა **მ. ს. გორბაჩოვი.**

— იმდენი რამ ვთქვით ამ ორი დღის განმავლობაში, რომ მგონი გამიჭირდება რაიმეს დამატება. ამასთან მხადველობაში იქონიეთ, რომ ვეკუთვნი იმ ადამიანებს, რომლებიც ერთგულობენ დიალექტიკურ აზროვნებას, ცხოვრებას აღიქვამენ მოძრაობაში, ცვლილებებში, და ამასთან, პრინციპების თვალსაზრისით, მე არ განვეკუთვნები იმათ, ვინც ხელთათმანივით იცვლის შეხედულებებს. ამიტომ გარდაუვალია განმეორება. რადგან გუშინაც, დღესაც და ხვალაც ის ადამიანი ვიქნები, რომელიც თქვენს წინაშე იდგა ამ წლების მანძილზე და ამ დღეებშიც. საქმე შეიძლება ეხებოდეს მხოლოდ იმას, რომ უფრო ღრმად ვეძიოთ პასუხები იმ კითხვებზე და ა.შ. ბევრ ეკონომიკურ, ეროვნულ, ეროვნულ-სახელმწიფოებრივ, ეკოლოგიურ, ადამიანურ, ეროვნულ-ეკონომიკურ, ეროვნულ-ეკოლოგიურ, ეროვნულ-ადამიანურ, ეროვნულ-ეკონომიკურ-ეკოლოგიურ, ეროვნულ-ეკონომიკურ-ადამიანურ, ეროვნულ-ეკოლოგიურ-ადამიანურ, ეროვნულ-ეკონომიკურ-ეკოლოგიურ-ადამიანურ, ეროვნულ-ეკონომიკურ-ეკოლოგიურ-ადამიანურ-

სწორ გადაწყვეტილებათა საფუძველია პასუხისმგებლობა

(დასასრული)

მაშ, გვიშველის პარტიების რაოდენობა? მთავარი ხალხია როგორც ძირითადი მოქმედი პირი, რადგან ხალხს მონაწილეობა პოლიტიკურ პროცესში — სწორედ ეს არის დემოკრატია. „დემოს კრატოს“ — ხალხის ხელისუფლება. თუ ეს უბრალოდ „მდაბიოთა“ მოტაყუებაა, პოლიტიკური თამაშია პოლიტიკანებისათვის?

მე დიდად მაწუხებს ქვეყნის სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობა. იგი მაღელვებს მე ისევე, როგორც ქვეყნის მთელ ხელმძღვანელობას. ჩვენ განვსაზღვრეთ ამ მხრივ კონკრეტული გეგმები, რომლებზეც გაქვთ წარმოდგენა, ამიტომ ან მინდა ახლა კვლავ გაგიმეოროთ. აი, აქ გამოვიდა ერთი მუშა, და მე გამაცანიფრა იმან, რაოდენ არაფრად ენიოვლება საბჭოების ხელისუფლების ბედი. იგი არც აპირებს და არც სურს მონაწილეობდეს რაიმეში. სოციალიზმი კი ხომ მშრომელთა წყობილებაა! ჩვენში სწორედ იმიტომ ხდებოდა გადახრები, რომ ცენტრალური კომიტეტმა, საბჭოშიც, პროფკავშირშიც — ყველა სტრუქტურაში არ გვყოფილიყო სწორედ ეს „დემოსი“ — ხალხის ხელისუფლება. აი, მე ვხედავ ლოზუნგ-მოწოდებას, რომელიც დამზადებულია, ალბათ, „საიუდისის“ და კიდევ ვიღაცის ერთობლივი ძალისხმევით: „ამხანაგო გორბაჩოვ! ნუ შეაჯახებთ ინტელიგენციას მუშათა კლასთან“. მე უკვე ვთქვი რომ ვერ წარმოვიდგენია პოლიტიკური პროცესი სოციალისტურ ქვეყანაში მუშების, გლეხებისა და ინტელიგენციის მონაწილეობის გარეშე. არა თუ არ უნდა შევაჯახოთ, არამედ არც უნდა გავთიშოთ ისინი. მე ვიცი ჩემი ფესვები და ვერთგულობ იმ საქმეს, რომელიც ჩემმა მამაპაპამ წამოიწყეს. ჩვენი წყობილება იძლევა შესაძლებლობას რეალურად მონაწილეობდეს ყველა პოლიტიკურ პროცესში მუშათა კლასიც, გლეხობაც, ინტელიგენციაც. ასეც უნდა იყოს. ვერც ისინი, ვერც ესენი ვერ შეცვლიან ერთმანეთს. მათ უნდა იმოქმედონ ერთად. ჩემი დამოკიდებულება ინტელიგენციისადმი ცნობილია რამდენადაც ჩემს საქმიანობაში მუდამ მაქვს კონტაქტი მასთან, მაქვს მასთან ფართო შეხვედრები. ეს ჩემი პოლიტიკური საქმიანობის განუყოფელი ნაწილია. ასე რომ, თქვენ, ჩემო ძვირფასო ახალგაზრდა მუშავ, მოიფიქრეთ ყველაფერი და ძალიან ნუ აჰყვებით სხვების შეგონებას. ვფიქრობ ეს არ უნდა იყოს თქვენი პოზიცია. მე ასე მგონია.

ამრიგად, განახლების პროცესი გვჭირდება, იგი მიმდინარეობს. კმაყოფილი ვართ თუ არა ამ პროცესით? ზოგ რამეში კმაყოფილი ვართ, ზოგში — არა. ერთი მოხდა, მეორე ჯერ არ მოხდარა. რიცა პროცესები გადავიდა პრაქტიკულ სიბრტყეში, როცა შეეხო კადრების ნაწილის ინტერესებს პარტიაში, ალბათ, საბჭოებშიც, არმიაშიც და სადაც გნებავთ აღმოჩნდა რომ ყველაფერი არ შეესაბამება დროის მოთხოვნებს. ცხოვრებამ იწყო ძალებისა და ადამიანების განლაგება მათი ნიჭის, უნარისა და შესაძლებლობების შესაბამისად. აქამდე კი ხომ ასე არ ყოფილა. მაშასადამე, ზოგი უნდა წავიდეს, ზოგი კი მათ ნაცვლად მოვიდეს და იკისროს პასუხისმგებლობა ამ შემობრუნების ეტაპზე, რადგან მათ აქვთ ამის რეალური უფლება, პოტენციალი. ეს პროცესი არც ისე მარტივია, იგი ბრძოლით მიმდინარეობს. მაშასადამე, ჩვენ რეალურად ვახორციელებთ გარდაქმნას და არა უბრალოდ ლაყბობას. ყველგან შეუფერხებლად წავა საქმე? არასოდეს. თანაბრად წავა და ერთნაირი ტემპით ყველა მიმართულებით? არა. ჩვენ ხომ იდეალისტები არა ვართ და გვესმის ეს.

ძიებანი, რომლებიც წარმოებს კომპარტიაში ანდა სახალხო მეურნეობის, ჩვენი სულიერი სფეროს რაღაც მიმართულებებზე, — ეს, ამხანაგებო ბუნებრივია. და აქაც ერთმანეთის მიმართ არავითარი ეჭვი არ უნდა გვქონდეს. გარდაქმნა შეეხო ქალაქსაც, შრომითს კოლექტივებსაც, რესპუბლიკებსაც სხვადასხვა დონეზე, სხვადასხვა სოციალურ-ეკონომიკურ სიტუაციაში და, წარმოიდგინეთ, მორალურ-ფსიქოლოგიური თვალსაზრისითაც. ზოგმა რეფორმის წინ განაახლა ქარხანა, ფონდები, მილიარდი დაანაბად ამ საწარმოში, ზოგი კი მხოლოდ მიუახლოვდა ამას. სხვადასხვაგვარი სასტარტო სიტუაციაა, ამიტომ სხვადასხვაგვარია მიდგომაც, სხვადასხვაგვარი ამოცანები დადგება კოლექტივების წინაშე. ამიტომ არ არის საჭირო დრამატიზირება არც ზემოთ — იმის გამო, რომ ვიღაც რომელიღაც მიმართულებით სადაც მას მეტი გამოცდილება აქვს, უფრო სწრაფად მიდის წინ, და არც ქვემოთ. არსებითად ჩვენ ის, რაც ხდება, მაგაზიანია ძიებად, მათ შორის პარტიის საქმიანობის, მისი მომავალი როლის, ახალი როლის საკითხებში, — და ეს ყველაფერი ნორმალურია.

როცა ვწყვეტთ პრობლემებს გარდაქმნის პოლიტიკის რეალიზაციის ფარგლებში, ჩვენ განსაკუთრებული პასუხისმგებლობა გვმართებს. ჩვენ ვახორციელებთ შემობრუნებას, რომელიც მთლიანად შეცვლის ჩვენს ქვეყანას, მისი ცხოვრების ყველა ფორმას. ეს იქნება სრულიად სხვა სახოგადოება. რაოდენი პასუხისმგებლობა გვმართებს! ათასგზით უნდა ავწონ-დაწონოთ ყველაფერი, ვიდრე მივიღებდეთ გადაწყვეტილებებს, რომლებიც შეეხება პარტიას, ფედერაციას, საკუთრებას, მიწას, კულტურას. ყოველივე ეს ფუნდამენტური ღირებულებანია. ჩვენ არ გვჭირდება ჯიქურ მიხტომა — ეს პოლიტიკის ყველაზე ცუდი სახეობაა, ეს უკიდურესი ავანტიურიზმია, რომელიც დაუშვებელია ასეთ შემობრუნებითს რეგოლუციურ მომენტებში, ისევე როგორც დაუშვებელია ერთი ადგილის ტკეპნა. როგორც სწორად მითხრა რომელიღაცამ აქ, ლენინგრადში, ან ერთი ადგილის ტკეპნის შედეგად გიბუედება ფეხები. ხოლო როცა ნაბიჯის გადადგმას მოინდომებ, უკვე გაგიჭირდება სიარული.

ნუ გეგონებათ, თითქოს მინდა რაღაც ახალი, მაგრამ ლამაზტიტეტიანი ლაგამი ამოგდოთ. არა, ამხანაგებო, მე მინდა, რომ დინამიკა იყოს სხვანაირი, რომ ვიყოთ უფრო მტკიცენი, არ დავჯერდეთ პალიატივებს, ვი

შეფასების კრიტერიუმებს ცხოვრება გვიკარნახებს

საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის ბიუროს სხდომაზე განსაკუთრებული ინტერესის საგანი გახდა დღის წესრიგის ის პუნქტები, რომლებიც ეხებოდა სასურსათო პრობლემას. და ეს, რა თქმა უნდა, სულაც არ არის საკვირველი. გულახდილად უნდა თქვას, რომ ჯერ კიდევ არ არის გადაწყვეტილი ხარისხიანი სასურსათო საქონლით მოსახლეობის დაკმაყოფილების პრობლემა. აქ ნებისმიერ დადებითს გაოცდელებს განსაკუთრებული პრაქტიკული მნიშვნელობა აქვს. სწორედ ამიტომ გადაწყდა განხილულ აგროსამრეწველო კომპლექსში შრომის ორგანიზაციისა და სტიმულირების პროგრესული ფორმების დანერგვისათვის საქართველოს კომპარტიის ლაგოდეხის რაიკომის ორგანიზატორული და პოლიტიკური მუშაობის გამოცდილება.

რატომ შეჩერდა არჩევანი სწორედ ლაგოდეხის რაიონზე?

საქმე ის არის, რომ აქ ჯერ კიდევ 1986 წლიდან პრაქტიკაში ფართოდ დაიწყეს იმ სიახლეთა გამოყენება, რომლებიც ხელს უწყობენ სასოფლო-სამეურნეო წარმოების თვისებრივად ახალ დონეზე დადგომას. მაგრამ მაინც მთავარი ის არის, რომ ამ მიმართულებით გაწეულმა მუშაობამ საგსებით კონკრეტული შედეგები მოგვცა. დავასახელებთ ზოგიერთ მათგანს: გასულ ხუთწლედთან შედარებით საზოგადოებრივ მეურნეობებში შრომის ნაყოფიერება ერთიორად გაიზარდა, შნიშვნელოვნად გაიზარდა ძირითადი სასოფლო-სამეურნეო კულტურების მოსავლიანობა და შესაბამისად შეტანილ პროდუქციის წარმოების თვითღირებულება. ამის შედეგად უკანასკნელი ოთხი წლის მანძილზე რაიონში მეურნეობათა რენტაბელობის დონემ 25 პროცენტს მიაღწია, მოგებამ კი 48 მილიონი მანეთი შეადგინა. მარტო შარშან მეურნეობებმა დაფარეს 900 ათასი მანეთი ვალი, აქედან 400 ათასი მანეთი — ბანკის ვადაგასული დავალიანება.

როგორია პარტიის რაიკომის როლი ყველა ამ მიღწევაში?

გაუზვიადებლად შეიძლება ითქვას, რომ მისი როლი მნიშვნელოვანია. სიახლე მარტო ქალაქდზე რომ არ დარჩენილიყო და სახოლოო შედეგი მოეცა, ადამიანთა ცნობიერებაში იმაში, რომ ეს არის არარაღაც კამპანია, არამედ მოქმედებას გრძელვადიანი და პერსპექტიული პროგრამა, რომელმაც ადამიანებს უნდა დაუბრუნოს მიწაზე, როგორც მისი სრულუფლებიანი ბატონ-პატრონის მუშაობის შესაძლებლობის რწმენა.

პრობლემები წარმოიჩინა საქართველოს სს რესპუბლიკაში თვეზის მეურნეობის შემდგომი განვითარების ამოცანათა საკითხის განხილვამაც. ისინი განპირობებულია ცენტრალური უწყებების, ადგილობრივი საბჭოთა და სამეურნეო ორგანოების, პარტიული კომიტეტების დონეზე დაშვებული ხარვეზებით. ამასთან დაკავშირებით აღინიშნა, რომ ქვეყანაში მიმდინარე განახლებისა და გარდაქმნის პროცესები ნაკლებად შეეხო სახალხო მეურნეობის ამ უმნიშვნელოვანეს დარგს. ამიტომ იგი ვერ ართმევს თავს თვეზის პროდუქციის წარმოების გაზრდის ხარჯზე რესპუბლიკის სასურსათო პროგრამის რეალიზაციის დავალებას.

ამჟამად საქართველოში ერთ სულ მოსახლეზე წელიწადში მოდის 9,1 კილოგრამი სხვადასხვა თევზეული. მათ შორის ახალი თევზი — 0,17 კილოგრამი. სხვათა შორის, შესაბამისი საშუალო საკავშირო მაჩვენებლები 18,2 და 5,6 კილოგრამს შეადგენს. რით აიხსნება ასეთი საოცარი კონტრასტი? რა თქმა უნდა, უწინარეს ყოვლისა, სერიოზული ნაკლოვანებებით თევზსარეწი ფლოტის, სანაპირო თევზის გადამმუშავებელი საწარმოებისა და რესპუბლიკისშიდა სასაქონლო მეთევზეობის მუშაობაში. მიუხედავად ამისა, კვლავ გრძელდება თევზსარეწი ფლოტის გემების რიცხვის შემცირება. მათი მოძველებისა და შეცვლისათვის საჭირო სახსრების უქონლობის გამო. მაგალითად, ახლა საოკეანო ფლოტს აკლია დაახლოებით 10 დიდტონაჟიანი გემი. საწარმოო გაერთიანებები „საქთევზმრეწვი“ და „თევზკოლმკაჟშირი“ არ არიან უზრუნველყოფილი ტრანსპორტითა და გადამმუშავებელი გემებით. ამავე დროს კი სსრ კავშირის თევზის მეურნეობის სამინისტრო ვერ ართმევს თავს გემების აღჭურვისათვის, დაპროექტებისათვის ლიმიტების გამოყოფის დავალებებს. ამის გამო ჩაშლის საფრთხე ექმნება ქალაქ ფოთში შავი ზღვის ქაფშის გადამამუშავებელი ბაზის, დაბა ბზიფში თევზის ქარხნისა და სხვა ობიექტების მშენებლობის დამთავრებას.

თითქოსდა, საჭირო მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის უქონლობის პირობებში, ყველაფერი უნდა იღონონ იმისათვის, რომ ეფექტიანად გამოიყენონ არსებული ძირითადი ფონდები. მაგრამ, სამწუხაროდ, სერიოზული ხარვეზები აქაც არის. მაგალითად, 1985 წლიდან საწარმო გაერთიანება „საქთევზმრეწვის“ გემებმა, რომლებიც საწვავ-საპონ მასალებს ელოდნენ, დაკარგეს 379 დღე-ღამე, ეს კი 13,3 ათასი ტონა თევზის დაკარგვას უდრის. განა საერთოდ საკვირველია დროის დაკარგი, თუ „საქთევზმრეწვისა“ და „თევზკოლმკაჟშირის“ საწარმოებსა და მეურნეობებში ოპერაციების 50 პროცენტი ხელით სრულდება. და როგორც ყოველივე ამის შედეგი: ამჟამად „თევზკოლმკაჟშირის“ ყოველი მეოთხე გემი ზარალიანია. გასაგებია, რომ დარგის მცირე რენტაბელობამ მკვეთრად გააუარესა ფინანსური მდგომარეობა და საკუთარი საბრუნავი სახსრების დეფიციტი გამოიწვია.

სწორედ ამის ბრალია გადაუწყვეტელი სოციალური საკითხები. დარგის მუშაკები ცუდად არიან უზრუნველყოფილი შრომის პირობებით — მათ არ ჰყოფნით გასახდელები, საშხაპეები, ქალთა პირადი ჰიგიენის ოთახები, სამრეცხაოები, სერიოზული პრობლემებია ბინებით უზრუნველყოფასთან დაკავშირებით.

კიდევ უფრო უარესად არის საქმე სასაქონლო მეთევზეობაში. სახაგრომრეწვი, „მოსკავშირი“, „ეკავშირი“ ვერ უზრუნველყოფენ შიდაწყალსატევებში თევზის მოპოვების პროგრამას. 1989 წლისათვის დადგენილებით გათვალისწინებული 7 ათასი ტონა ახალი თევზის ნაცვლად მოიპოვეს მხოლოდ 2 ათასი ტონა. ასეთი მდგომარეობის ძირითადი მიზეზია სოფლის მეურნეობაში სატბორე სასუქებელი ფართობების გაზრდის პროგრამის შეუსრულებლობა. დაფინანსების უქონლობისა და 1985-1989 წლებში სამშენებლო სამუშაოთა გეგმების ჩაშლის გამო 890 ჰექტარი მშენებარე ტბორიდან საექსპლოატაციოდ გადაცემულია 535 ჰექტარი, ანუ 60 პროცენტი. ძალზე ცადამაკმაყოფილებელ ტექნიკურ მდგომარეობაშია თევზსანაშენეები და თევზის ქარხნები, რომლებიც თევზის მაოგის აღდგენის გეგმებს 30-40 პროცენტით ასრულებენ. პრაქტიკულად ხელმეშვებულია სასელექციო-ჯიშობრივი მუშაობა. წყალსატევების ნელელეულ მარაგს მნიშვნელოვან ზარალს აყენებს თევზის გაწყვდომა სამშენებლო სისტემების წყალსაღებებში, წყალსატევების გაუუქყიანება პესტიციდებით, სხვა მავნე ნივთიერებებით, მრეწველობისა და სოფლის მეურნეობის მრავალი საწარმოს მიერ ეკოლოგიური უსაფრთხოების მოთხოვნათა დაუცველობა.

მეთევზეობის დარგში შექმნილი მძიმე მდგომარეობის შედეგია ისიც, რომ პარტიის საოლქო, საქალაქო და რაიონული კომიტეტები, ადგილობრივი საბჭოთა ორგანოები სათანადო პასუხისმგებლობითა და გაგებით არ ეკიდებიან თევზის მეურნეობის განვითარების საკითხზე საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტისა და რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს დადგენილების შესრულებას. პირველადი პარტიული და პროფკავშირული ორგანიზაციები არ იჩენენ სათანადო მომთხოვნელობას სამეურნეო ხელმძღვანელებისადმი, ურიგდებიან დავალებათა ჩაშლასა და უყაირათობას, თავს არიდებენ საჭირბოროტო საკითხების გადაწყვეტას.

სწორედ ამით არის გამოწვეული რესპუბლიკისათვის ისეთი მნიშვნელოვანი დარგის განვითარებისათვის გაწეული მუშაობის არადამაკმაყოფილებელი ორგანიზატორულ-პოლიტიკური დონე, როგორიც თევზის მეურნეობაა.

განხილული საკითხის თაობაზე მიღებული გადაწყვეტილება შეიცავს დარგში დაგროვილი პრობლემების გადაჭრის კონკრეტულ ღონისძიებებს.

საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პრესცენტრი.

ცენტრალურ საარჩევნო კომისიაში

12 იანვარს გაიმართა საქართველოს უზენაესი საბჭოს დეპუტატთა არჩევნების ცენტრალური საარჩევნო კომისიის სხდომა.

ინფორმაცია ქალაქების თბილისის, ქუთაისისა და ფოთის, სენაკის, ახალქალაქის, კასპისა და მარნეულის რაიონების საოლქო საარჩევნო კომისიების საქართველოს სსრ უზენაესი საბჭოს დეპუტატთა არჩევნებისათვის მზადების მიმდინარეობის შესახებ გააკეთა ცენტრალური საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარის მოადგილემ ზ. კვაქაძემ.

ამ ინფორმაციაში აღძრულ სხვადასხვა საკითხთან დაკავშირებით გამოვიდნენ საქართველოს სახალხო ფრონტის წარმომადგენლები რ. პეტრიაშვილი და ბ. მიდორაშვილი, ქუთაისის სახალხო დეპუტატთა საქალაქო საბჭოს აღმასკომის თავმჯდომარე თ. შაშიაშვილი, აჭარის ასსრ უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმის მდივანი გ. კაკალაძე, ფოთის სახალხო დეპუტატთა საქალაქო საბჭოს აღმასკომის თავმჯდომარე ფ. ქაჯაია, ახალქალაქის სახალხო დეპუტატთა რაიონული საბჭოს აღმასკომის თავმჯდომარე მ. გოგორიანი, მარნეულის სახალხო დეპუტატთა რაიონული საბჭოს აღმასკომის თავმჯდომარე ი. გასანოვი, ამერიკაკავკასიის წყთელდრომშავანი სამხედრო ოლქის სარდლის მოადგილე — პოლიტსამმართველოს უფროსი გენერალ-მაიორი ს. ჩერეპანოვი, კასპის სახალხო დეპუტატთა რაიონული საბჭოს აღმასკომის თავმჯდომარე ნ. გოდერძიშვილი, საქართველოს სსრ უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმის მდივანი ვ. კვარაცხელია და სხვები. აღინიშნა, რომ საოლქო საარჩევნო კომისიები არჩევნების კანონისა და დამტკიცებული გეგმების შესაბამისად მუშაობენ. მათი უმრავლესობა განლაგებულია შესაფერის შენობებში, რომლებიც ჯეროვნად არის გაფორმებული და აღჭურვილი. თითქმის ყველა შენობა ტელეფონიზებულია და თბილისი, საარჩევნო ოლქებში და საქალაქო და რაიონული საბჭოების აღმასკომებში შექმნილია ამომრჩეველთა წინადადებების, განცხადებებისა და კრიტიკული შენიშვნების აღრიცხვისა და განხილვის ჯგუფები და შტაბები. მაგალითად, ქუთაისის საქალაქო საბჭოს აღმასკომში გამოცდილების განზოგადების მიზნით რეგულარულად ისმენენ საზოგადოებრივ ორგანიზაციათა ინფორმაციას საარჩევნო კამპანიის პერიოდში გაწეული მუშაობის შესახებ, მოქმედებს იურიდიული სამსახური. იმ სერიოზულ მუშაობასთან ერთად, რომელსაც საოლქო საარჩევნო კომისიები ეწევიან არჩევნებისათვის მზადების დროს, ზოგიერთ ქალაქსა და რაიონში არის მთელი რიგი ნაკლოვანებანი და ხარვეზები. ყველგან როდია ჯეროვნად გაფორმებული საარჩევნო ოლქები, რომელთაგან ზოგიერთი არ არის უზრუნველყოფილი სატელეფონო კავშირით. ვერ დგას სათანადო დონეზე მამრჩეველთა შორის მიმდინარე ახსნა-განმარტებითი მუშაობა საქართველოს სსრ უზენაესი საბჭოს დეპუტატების არჩევნების, საქართველოს სსრ კონსტიტუციის (ძირითადი კანონის) ცვლილებებისა და დამატებების თაობაზე საქართველოს სსრ კანონების შესახებ. ჯერ კიდევ არ დაუწყიათ მუშაობა ამომრჩეველთა კლუბებსა და საგიტაციო ცენტრებს. ერთობ უმნიშვნელოა კულტურულ-საგანმანათლებლო დაწესებულებათა როლი არჩევნების სამზადისში.

კომისიამ მიღებული დადგენილებით დააკალა საოლქო საარჩევნო კომისიებს განახორციელონ ქმედითი ღონისძიებანი გამოვლენილ ნაკლოვანებათა აღმოსაფხვრელად. იხელმძღვანელონ თავიანთი მუშაობაში საქართველოს სსრ უზენაესი საბჭოს დეპუტატთა არჩევნების კანონით და ცენტრალური საარჩევნო კომისიის შესაბამისი საინსტრუქციო წერილით.

ცენტრალური საარჩევნო კომისიის პასუხისმგებელმა მდივანმა კულულაშვილმა ილაპარაკა საქართველოს სსრ უზენაესი საბჭოს დეპუტატობის კანდიდატთა დასახელების მიმდინარეობის შესახებ. აღინიშნა, რომ 11 იანვრისათვის 170 საარჩევნო ოლქში დასახელებულია 243 დეპუტატობის კანდიდატი. ალტერნატიული კანდიდატურები დასახელეს 47 საარჩევნო ოლქში. ხოლო დანარჩენ 123-ში ჯერჯერობით წამოყენებულია თითო დეპუტატობის კანდიდატი. საკმაოდ აქტიურად არ მიმდინარეობს ქალებისა და 30 წლამდე ახალგაზრდების დასახელება, რომელთა რიცხვი დეპუტატობის კანდიდატთა შორის შეადგენს შესაბამისად 21-ს და 5-ს.

იმის შესახებ, თუ რაზე [illegible] ქნენ საარჩევნო კამპანიის [illegible] ბილობრივი პრესა, [illegible] ტელევიზია, სხდომის მონაწილეებს მოახსენეს საქართველოს სსრ სახტელერადიოს თავმჯდომარის მოადგილემ ი. მესხიშვილმა და ცენტრალური საარჩევნო კომისიის წევრმა რ. მიმინოშვილმა.

როგორც ანალიზმა ცხადყო, საქალაქო და რაიონული გაზეთები, ტელევიზია და რადიომაუწყებლობა მთლიანად აქტიურად შეუდგნენ საქართველოს სსრ უზენაესი საბჭოს დეპუტატთა არჩევნების ახლანდელი საარჩევნო კამპანიის გაშუქებას. პრაქტიკულად მასობრივი ინფორმაციის ყველა საშუალებამ გამოაქვეყნა ამონაკრები ცენტრალური საარჩევნო კომისიის დადგენილებიდან საარჩევნო ოლქების შექმნის შესახებ, აგრეთვე საოლქო საარჩევნო კომისიების სიები, რომლებიც უშუალოდ ამა თუ იმ ქალაქს ან რაიონს ეხება. ადგილობრივი პრესის ფურცლებზე, რადიო და ტელეგადაცემებში წარმოდგენილია აგრეთვე ანგარიშები, რეპორტაჟები შრომითი კოლექტივებისა და ამომრჩეველთა კრებებიდან საცხოვრებელი ადგილის მიხედვით, რომლებიც დეპუტატობის კანდიდატთა დასახელებას მიეძღვნა, საგიტაციო-პროპაგანდისტული მასალები.

კომისიამ ცნობად მიიღო წარმოდგენილი ინფორმაცია და დაავალა საქართველოს სსრ ტელევიზიისა და რადიომაუწყებლობის სახელმწიფო კომიტეტს, საქალაქო და რაიონულ გაზეთებს, ყველა ადგილობრივი მასობრივი ინფორმაციის საშუალებას ფართოდ გააჩაღონ მუშაობა საქართველოს სსრ უზენაესი საბჭოს დეპუტატთა არჩევნების საარჩევნო კამპანიის მიმდინარეობის გასაშუქებლად, უზრუნველყონ მისი მოწყობა ჯეროვან ორგანიზაციულ დონეზე.

დამტკიცებულია ცენტრალური საარჩევნო კომისიის საინსტრუქტაჟო წერილი „საქართველოს სსრ უზენაესი საბჭოს დეპუტატთა არჩევნების მომზადებისა და მოწყობის საუბნო საარჩევნო კომისიების მუშაობის ზოგიერთი საკითხის შესახებ“, რომელიც ყველა საუბნო საარჩევნო კომისიას დაეგზავნება.

(საქინფორმი).

დაასახელეს დეპუტატობის კანდიდატები

მრეველდება საქართველოს სსრ უზენაესი საბჭოს დეპუტატობის კანდიდატთა დასახელება

დეპუტატობის კანდიდატებად დასახელებულნი არიან:

ფოთის ჰიდრომექანიზაციის მაშინათმშენებლობის ქარხნის დირექტორი **ჯემალ ივანეს ძე თოფურია** — ქარხნის შრომითი კოლექტივისაგან.

საქართველოს კომპარტიის ბორჯომის რაიკომის პირველი მდივანი **თენგიზ პლატონის ძე ჰეტრიაშვილი** — ბორჯომის პურკომბინატის შრომითი კოლექტივისაგან.

ახალქალაქის რაიონის ჩამძვრალას მეხორცეობა-მერძევეობის საბჭოთა მეურნეობის დირექტორი **ხანდრიკ ისრაელის ძე კეროპიანი** — ახალქალაქის რაიონის კუმურდოს მეცხოველეობის საბჭოთა მეურნეობის შრომითი კოლექტივისაგან.

ახალქალაქის საქონლის გადამუშავებელი ქარხნის დირექტორი **ვანიკ ხაჩატურის ძე ალექსანიანი** — ახალქალაქის რაიონის იხტილის მეცხოველეობის საბჭოთა მეურნეობის შრომითი კოლექტივისაგან.

თელავის იაკობ გოგებაშვილის სახელობის სახელმწიფო პედაგოგიური ინსტიტუტის დოცენტი **ზოია ანტონის ძე გოგიაშვილი** — თელავის რაიონის ომისა და შრომის ვეტერანთა საბჭოსაგან.

საქართველოს სსრ პროკურორის მოადგილე **როლანდ ნიკოლოზის ძე გილეგაშვილი** — გურჯაანის რაიონის სოფელ არაშენდის კოლმეურნეობის შრომითი კოლექტივისაგან.

გურჯაანის ცენტრალური რაიონული საავადმყოფოს კარდიოლოგიური განყოფილების, გამგე **ლეონა ივანეს ასული ჯანიკაშვილი** — საავადმყოფოს შრომითი კოლექტივისაგან.

გურჯაანის რაიონის კაჩრეთის თეოლეული მშრომელი გაერკვიათ მეურნეობრიობის ახალი ფორმების მთავარ არსში, დაერწმუნებინათ იმაში, რომ ეს არის არარაღაც კამპანია, არამედ მოქმედებას გრძელვადიანი და პერსპექტიული პროგრამა, რომელმაც ადამიანებს უნდა დაუბრუნოს მიწაზე, როგორც მისი სრულუფლებიანი ბატონ-პატრონის მუშაობის შესაძლებლობის რწმენა.

პრობლემები წარმოიჩინა საქართველოს სს რესპუბლიკაში თევზის მეურნეობის შემდგომი განვითარების ამოცანათა საკითხის განხილვამაც. ისინი განპირობებულია ცენტრალური უწყებების, ადგილობრივი საბჭოთა და სამეურნეო ორგანოების, პარტიული კომიტეტების დონეზე დაშვებული ხარვეზებით. ამასთან დაკავშირებით აღინიშნა, რომ ქვეყანაში მიმდინარე განახლებისა და გარდაქმნის პროცესები ნაკლებად შეეხო სახალხო მეურნეობის ამ უმნიშვნელოვანეს დარგს. ამიტომ იგი ვერ ართმევს თავს თევზის პროდუქციის წარმოების გაზრდის ხარჯზე რესპუბლიკის სასურსათო პროგრამის რეალიზაციის დავალებებს.

ამჟამად საქართველოში ერთ სულ მოსახლეზე წელიწადში მოდის 9,1 კილოგრამი სხვადასხვა თევზეული. მათ შორის ახალი თევზი — 0,17 კილოგრამი. სხვათა შორის, შესაბამისი საშუალო საკავშირო მაჩვენებლები 18,2 და 5,6 კილოგრამს შეადგენს. რით აიხსნება ასეთი საოცარი კონტრასტი? რა თქმა უნდა, უწინარეს ყოვლისა, სერიოზული ნაკლოვანებებით თევზსარეწი ფლოტის, სანაპირო თევზის გადამმუშავებელი საწარმოებისა და რესპუბლიკისშიდა სასაქონლო მეთევზეობის მუშაობაში. მიუხედავად ამისა, კვლავ გრძელდება თევზსარეწი ფლოტის გემების რიცხვის შემცირება. მათი მოძველებისა და შეცვლისათვის საჭირო სახსრების უქონლობის გამო. მაგალითად, ახლა საოკეანო ფლოტს აკლია დაახლოებით 10 დიდტონაჟიანი გემი. საწარმოო გაერთიანებები „საქთევზმრეწვი“ და „თევზკოლმკაჟშირი“ არ არიან უზრუნველყოფილი ტრანსპორტითა და გადამმუშავებელი გემებით.

საქართველოს სსრ შინაგან საქმეთა სამინისტრო იუწყება

8. ცისინვალსა და ახლომდებარე რაიონებში კვლავ სტაბილური ვითარებაა, რომელსაც აკონტროლებენ მილიციის ჯგუფეულები. საავტომობილო გზების პიკეტირების შემთხვევები არ ყოფილა.

განვლილი ორი დღის მანძილზე რესპუბლიკაში ჩადენილია მთელი რიგი მძიმე დანაშაულობანი, მოხდა ცალკეული შემთხვევები.

13 იანვარს ქ. მარნეულში ქუჩის თავზედან ლუქში აღმოჩენილია მარნეულის შინაგან საქმეთა განყოფილების თანამშრომლის ი. ფანგანის გვამი. აღძრულია სისხლის სამართლის საქმე. გამოძიებას აწარმოებს რესპუბლიკის პროკურატურა. სასამართლო-სამედიცინო ექსპერტიზით დადგენილია, რომ სიკვდილის მიზეზი იყო ასფიქსია. ძალადობრივი სიკვდილის ნიშნები არ არის აღმოჩენილი.

15 იანვარს 3 საათზე ინგირცხმის გადასარბენზე ერთმანეთს დაეჯახა ორი სატვირთო მატარებელი, რის შედეგადაც ლოანდაგს ასცდა ოთხი ვაგონი. მსვლელობა არ არის. მატარებლების მოძრაობა უბანზე აღადგინეს დილის 8 საათისათვის.

როგორც ვიუწყებოდთ, მეპატეებს გადაკეტილი ჰქონდათ მატარებლების მოძრაობა სამტრედიის რკინიგზის სადგურში. ამჟამად მოძრაობა აღდგენილია.

საქართველოს სსრ შინაგან საქმეთა სამინისტროს პრესცენტრი.

გულმოწყალების რეისი

15 იანვარს თბილისის აეროდრომიდან ჩარტერული რეისით გადფრინდა ფინეთში ბუენარესტში, იგი დატვირთულია რამდენიმე ტონა სურსათ-სანოვაგით, მედიკამენტებით და თბილი ტანსაცმლით. ეს არის ქართველი ხალხის საჩუქარი დეკემბრის ტრაგიკულ დღეებში დაზარალებული რუმინეთის მცხოვრებლებისადმი.

გულმოწყალების რეისი მოეწყო საქართველოს წითელი ჯვრის საზოგადოების ინიციატივით და რესპუბლიკის მთავრობისა და საბალხო ფრონტის აქტიური ხელშეწყობით.

— მთელი „ასორტიმენტი“ განსაზღვრა რუმინეთის მხარის „შეკვეთამ“, — უთხრა საქინფორმის კორესპონდენტს რესპუბლიკის წითელი ჯვრის საზოგადოების ცენტრალური კომიტეტის თავმჯდომარის მოვალეობის შემსრულებელმა ნოდარ ცქიტიშვილმა. — დავრეკეთ ბუქარესტში და დავუცადინრდთ რუმინეთის წითელი ჯვრის კოლეგებს, გამოვთქვით სოლიდარობა ქართველი ხალხის სახელით, შევთავაზეთ დახმარება, რომელიც მადლიერებით მიიღეს.

წითელი ჯვრის საზოგადოებას მთელი პროდუქცია უსასყიდლოდ გადასცეს რესპუბლიკის, უწინარეს ყოვლისა ოზურგეთისა და გორის რაიონების, თბილისისა და ბათუმის მშრომელებმა. გარდა ამისა, შეკრებილია ფულადი სახსრები.

დელეგაციის შემადგენლობაში, რომელსაც მეთაურობს საქართველოს საგარეო საქმეთა მინისტრი გიორგი ჯავახიშვილი, შედიან სამინისტროებისა და უწყებების, საზოგადოებრივი ორგანიზაციების წარმომადგენლები და ჟურნალისტები. (**საქინფორმი**).

გაიმართა დამფუძნებელი კრება

აგ დღეებში თბილისის ტექნიკის სახლში გაიმართა ასოციაცია „თავისუფალი უნივერსიტეტისთვის“ დამფუძნებელი კრება. კრებამ განიხილა და დაამტკიცა ასოციაციის წესდების პროექტი, რომლის მიხედვითაც ასოციაციის ძირითადი მიზანია თბილისში თავისუფალი საერთაშორისო უნივერსიტეტის შექმნა და უმაღლესი განათლების გაუმჯობესებისათვის ყოველგვარი ხელის შეწყობა. კრებაზე არჩეულ იქნა ასოციაციის გამგეობა, რომლის შემადგენლობაში შევიდნენ ცნობილი ქართველი მეცნიერები თამაზ ელიავა, ალექსიძე, გიორგი ჭოღოშვილი, ირაკლი გვერდწითელი, ოთარ ლორთქიფანიძე, მერაბ მამარდაშვილი, შოთა ადამია, ზაზა ალექსიძე და სხვები. გამგეობის თავმჯდომარედ არჩეულია გიორგი თარხან-მოურავი.

კრებამ მიიღო გადაწყვეტილება, — ეთხოვოს საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს, რომ რეგისტრაციაში გაატაროს ასოციაცია „თავისუფალი უნივერსიტეტი“.

გ. გვიშიანი.

მთიანი ყარაბაღის ავტონომიური ოლქში შექმნილი ვითარების გამო

სტეფანაკერტი. 14 იანვარი. (საკდენი). დღეს ყველას პირზე აკერია შემაშფოთებელი ფრაზა „მთიან ყარაბაღში მიმდინარე ამბები“. კულტაკივილსა და აღშფოთებას იწვევს უგუნურთა ბარბაროსული მოქმედება, რომლებიც ხალხებს უბიძგებენ ნაციონალიზმის უფსკრულისაკენ, ომისაკენ. კვლავ ედება მთელ ქვეყანას ცხობები საკვდილის შესახებ, ამჯერად ყარაბაღიდან მარტო უკანასკნელ დღეებში დაიღუპნენ ლეიტენანტი ი. ციმბალიუკი, რიგითი მ. მანტაევი, დაიჭრა შინაგანი ჯარების ხუთი სამხედრო მოსამსახურე. დღეისათვის უგზო-უკვლოდ დაკარგულად ითვლება ოფიცერი და სამი ჯარისკაცი, რომლებიც განგაშით გავიდნენ აზერბაიჯანის სსრ შაუმიანის რაიონის ერთ-ერთ სოფელში, მთიანი ყარაბაღის ავტონომიური ოლქის მეზობლად რომ მდებარეობს.

აქ, ისე როგორც აზერბაიჯანის მეზობელ ხანლარის რაიონში, უკვე მესამე დღეა მიმდინარეობს ეროვნებათაშორისი შეტაკებები ავტომატებისა და ტყვიამფრქვევების გამოყენებით. აქ ჩამოყალიბებულია შინაგანი ჯარების დამატებითი ძალები, მაგრამ ვითარება კვლავაც უაღრესად დაძაბულია. ყველაზე მძიმე მდგომარეობა შეიქმნა ამ რაიონების სომხური სოფლების მახლობლად. შეიმჩნევა სხვა რაიონებიდან ჩამოსული შეიარაღებული რაზმების წევრთა თავმოყრა. ზოგიერთი მონაცემების თანახმად, ისინი აქ რამდენიმე ათასს შეადგენენ.

როგორც განსაკუთრებული რაიონის კომენდატურაში გვაცნობეს, მოწინააღმდეგე მხარეების გამყოფი შინაგანი ჯარების ჯგუფის მხარდასაჭერად, იქ 14 იანვარს გაფრინდნენ სამხედრო ვერტმფრინავები დესანტით. როცა აზერბაიჯანის სოფელ აჯიკენდს უახლოვდებოდნენ, ვერტმფრინავებს დაუშინეს სეტყვასაწინააღმდეგო საზენიტო ქვემეხების, აგრეთვე ტყვიამფრქვევისა და თოფის ცეცხლი. ერთ-ერთი მანქანა დაზიანდა, დაიჭრა შტურმანი — უფროსი ლეიტენანტი ნ. პავლოვი. გადმოსხეს რა დესანტი, ვერტმფრინავებმა შეძლეს მშვიდობიანად დაბრუნებულიყვნენ ბაზაში, დაჭრილი ჰოსპიტალში გაგზავნეს.

ქალაქ კიროვაბადის აეროპორტში ჩამოსული შინაგანი ძალების ახალი ქვედანაყოფები, რომლებმაც უნდა შეცვალონ და გამანტაციონ ნაწილები მთიან ყარაბაღსა და მის ირგვლივ, ბლოკირებული ჰყავს ადგილობრივ მოსახლეობას. გზები ჩახერგილია, თავმოყრილია ასობით ავტომანქანა, ადამიანთა დაჯგუფებები ხელს უშლიან მოძრაობას. აზერბაიჯანის არაფორმალური ორგანიზაციების წარმომადგენლები ანგარიშს გასწორებით დაეთანხმენ ფრინავებსა და მათ ოჯახებს, თუ ადგილობრივი პოლკის ვერტმფრინავები მიიღებენ მონაწილეობას ამ ჯარების გადაყვანაში.

შაუმიანისა და ხანლარის რაიონების ადგილობრივ მოსახლეობაში ორივე ეროვნების ათობით მოკლული და დაჭრილია. ცნობილი არ არის თუ რა ბედი ეწვიათ მძევალ სომხებს, რომელთა შორის არის შაუმიანის რაიონის მთელი ხელმძღვანელობა, აგრეთვე არ არის ცნობები სომხების მიერ საპასუხოდ მძევლად აყვანილი აზერბაიჯანელების შესახებ.

„დღეისათვის ისეთი ვითარებაა, რომ წარმოიქმნა საგანგებო წესების შემოღების უკიდურესი საჭიროება. უნდა მივიღოთ ყველა შესაძლო სასწრაფო ზომა მშვიდობიანი მოსახლეობის, მათ შორის — მოხუცების, ქალების, ბავშვების დასაცავად“, — თქვა საგანგებო რაიონის კომენდანტმა გენერალ-მაიორმა ი. ა. კოსოლაპოვმა. მას მხარს უჭერენ ორივე ხალხის საღად მოაზროვნე წარმომადგენლებიც.

ბაქოში მომხდარი ამბების გამო

ბაქო, 14 იანვარი. (აზერინფორმ-საკდენი). 13 იანვარს მომხდარი ამბების გამო, ბაქოში ჩამოვიდნენ სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრობის კანდიდატი, სსრ კავშირის უზენაესი საბჭოს კავშირის საბჭოს თავმჯდომარე ე. მ. პრიმაკოვი, სკკპ ცენტრალური კომიტეტის მდივანი ა. ნ. გირენკო, სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე ვ. ხ. დოგუჟიევი.

რესპუბლიკის პარტიული, საბჭოთა და სამართალდაცვითი ორგანოების შეცადინებით ვითარებას ბაქოში კონტროლი ეუწევა.

ბაქოს უწყვეტი ციკლის საწარმოების კოლექტივებში გაიმართა კრებები, რომლებზეც მეზობლებმა მკაცრად დაგმეს რესპუბლიკის დედაქალაქში უწესრიგობათა ორგანიზატორების მოქმედება, მოითხოვეს ქალაქში კანონიერებისა და წესრიგის განმტკიცება.

მიტინგი ერევანში

ერევანი, 14 იანვარი. (აზინფორმ-საკდენი). დღეს სომხეთის დედაქალაქში გაიმართა საერთო საქალაქო მიტინგი, რომელშიც მონაწილეობდა 300 ათასზე მეტი კაცი. მიტინგზე გამოაცხადეს, რომ რესპუბლიკის დედაქალაქში ჩავიდნენ სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრი ნ. ნ. სლიუნკოვი და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე ი. ს. სილაევი.

ბაქოში მომხდარი დარბევის, აზერბაიჯანის ხანლარის რაიონის გეტაშენის ქვეყრაიონის სომხურ სოფლებზე შეიარაღებული თავდასხმის შესახებ ცნობების გამო მიტინგზე გამოსულებმა დამსწრეთ მოუწოდეს შეინარჩუნონ თავშეკავება, დისციპლინა, სიმშვიდე, არ აჰყვნენ პანიკასა და პროვოკაციებს. მათ მოითხოვეს საგანგებო ზომების მიღება, ხანლარის რაიონში დამატებითი საჯარისო ძალების გაგზავნა მოსახლეობის უშიშროების უზრუნველყოფისათვის.

ერთხმად გამოითქვა დიდი შეშფოთება ბაქოსა და აზერბაიჯანის სსრ სხვა დასახლებულ პუნქტებში, აგრეთვე აზერბაიჯანის საზღვრისპირა სომხეთის რაიონებში მომხდარი უწესრიგობის გამო.

დავძლიოთ ენერგოკრიზისი

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭომ მიიღო დადგენილება „რესპუბლიკაში შექმნილი მწვავე ელექტროენერგეტიკული კრიზისის სტაბილიზაციის ღონისძიებათა შესახებ“. საქინფორმის კორესპონდენტის თხოვნით, შექმნილ სიტუაციას, აგრეთვე მის დასაძლევად საჭირო ღონისძიებებს განმარტავს საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე ბეგლარ მახარაშვილი.

— **რით არის განპირობებული მთავრობის დადგენილების მიღება?**

— უწინარეს ყოველისა, იმით, რომ საჭიროა რაც შეიძლება მალე დავძლიოთ ახლანდელი სიტუაცია, რომელიც ნამდვილად კრიზისულია. აი, როგორია ციფრები: სადღეისოდ საქართველოს საკუთარი წყაროების სადღეღამისო ენერგეტიკულმა რესურსებმა შეადგინა სულ 40 მილიონი კილოვატსაათი, მაშინ როდესაც ისეთიც შეზღუდული მოხმარების ლიმიტი აღწევს დაახლოებით 58 მილიონ კილოვატსაათს. შექმნილი მდგომარეობის ძირითადი მიზეზია ამიერკავკასიის და, მაშასადამე, საქართველოს გაერთიანებული ენერგოსისტემის გამორთვა ერთიანი საკავშირო სისტემიდან. ეს მოხდა 500-კილოვოლტიანი ელექტროგადამცემი ხაზის „კავკასიონის“ ავარიის გამო. გარდა ამისა, მთელი რიგი ჰიდროელექტროსადგურების წყალსაცავებში

ულუსიქიში

საქალაქო იუმორეგა

15 იანვარი

● ბულგარეთი

დემოკრატიული ძალების კავშირის მოთხოვნები

სოფია. ჭრავლათახიანი მიტინგი გაიმართა კვირას ბულგარეთის დედაქალაქის ცენტრში. იგი მოეწყო დემოკრატიული ძალების კავშირის ინიციატივით, რომელიც აერთიანებს მთელ რიგ დემოკრატიულ და დამოუკიდებელ ორგანიზაციებსა და ჯგუფებს.

მიტინგზე გამოაცხადეს დემოკრატიული ძალების კავშირის პლატფორმა „მრგვალ მაგიდასთან“ მოლაპარაკებისათვის, რომელიც სამშაბათს იწყება ბულგარეთის კომუნისტური პარტიისა და მიწათმოქმედთა სახალხო კავშირის წარმომადგენლებთან.

დემოკრატიული ძალების კავშირი აპირებს მოლაპარაკებაზე წამოაყენოს მოთხოვნა ქვეყანაში პოლიტიკური ცხოვრების ძირეული დემოკრატიზაციის თაობაზე. მისი წარმომადგენლები დაჟინებით მოითხოვენ ბულგარეთის კონსტიტუციის პირველი მუხლის გაუქმებას, რომელიც, კერძოდ, აცხადებს ბულგარეთის კომპარტიის ხელმძღვანელ როლს საზოგადოებაში, აგრეთვე კომპარტიის ორგანიზაციების გაუქმებას სამუშაო ადგილებზე, „არმიისა და მილიციის დეპოლიტიზაციას“.

მიტინგზე მიღებულ რეზოლუციაში ნათქვამია, რომ კავშირის მთავარი მიზანია „ტოტალიტარული საზოგადოებიდან დემოკრატიულ საზოგადოებაზე მშვიდობიანი გადასვლა“. კავშირი მხარს უჭერს მრავალპარტიული სისტემის განვითარებისათვის პირობების უზუნველყოფას, სიტყვისა და პრესის სრულ თავისუფლებას, ახალი საარჩევნო კანონის მიღებას. კავშირი იბრძოლებს კერძო, კოოპერაციული და საზოგადოებრივი საკუთრების თანასწორობისათვის, საბაზრო მეურნეობის განვითარებისათვის, ყველა იმ საკანონმდებლო აქტების გაუქმებისათვის, რომლებიც ეწინააღმდეგება კონსტიტუციასა და ბულგარეთის მიერ ხელმოწერილ საერთაშორისო შეთანხმებებს.

მიტინგზე ბულგარეთის კომპარტიის ახლანდელ ხელმძღვანელობას წაუყენეს ბრალდება, რომ იგი სრულ სიმართლეს არ ამბობს ქვეყანაში ეკონომიკური კრიზისის თაობაზე და გაუმართლებლად აყოვნებს რეფორმებს, აგრეთვე რესპუბლიკის ყოფილი ხელმძღვანელების პასუხისგებაში მიცემას.

● აშშ

პოზიტიური ცვლილებები და თეთრი სახლის პოზიცია

პაშინგტონი. ამერიკის შეერთებული შტატების პრეზიდენტმა ჯორჯ ბუშმა იმაოის შტატის ცენტენიოის სავაჭრო პალატაში წარმოთქვა სიტყვა, რომელსაც აქ მიიჩნევენ პასუხად იმ პოლიტიკური და საზოგადო მოღვაწეებისადმი, მთავრობის რომ მოუწოდებენ მკვეთრად შეამციროს ხამხედრო ხარჯები მსოფლიოში მომხდარ პოზიტიურ ცვლილებებთან დაკავშირებით და მოახმაროს გამოთავისუფლებული სახსრები სოციალურ-ეკონომიკური პრობლემების გადაჭრას.

„უკანასკნელ თვეებში, — გააცხადა პრეზიდენტმა, — ჩვენ გავხდით იმ სასიხარულო ცვლილებათა მომსწრენი, რომლებიც საერთაშორისო მშვიდობის ახალ იმედს გვისახავენ. ჩვენ უაღრესად საინტერესო ხანაში ვცხოვრობთ, და მოხარული ვართ იმისა, რაც ხდება ცენტრალურ ევროპაში. მაგრამ ისევე როგორც ექვსი თვის წინ შეუძლებელი იყო გვეწინასწარმეტყველა ეს უდიდესი ცვლილებები, დღესაც შეუძლებელია იმის განჭვრეტა თუ რა მოხდება უახლოეს ექვს თვეში, რომ აღარაფერი ვთქვათ შემდგომ ექვს წელიწადზე. ამ ცვალებად მსოფლიოში ერთი რამ უეჭველია: ამერიკამ უნდა შეინარჩუნოს მზადყოფნა. და რაოდენ მოხარულიც უნდა ვიყოთ იმისა, რომ ცვლილებანი ამკვიდრებენ მშვიდობას ევროპაში, კერძოდ, აღმოსავლეთ ევროპაში, ამერიკა ძლიერი უნდა იყოს“.

მე მივესალმები ცვლილებებს აღმოსავლეთ ევროპაში, განაგრძო ჯორჯ ბუშმა. მე მხარს ვუჭერ, — დარწმუნებული ვარ, როგორც ყოველი ჩვენგანი, — ბატონ გორბაჩოვის „პერესტროიკას“ და მის ერთგულებას მშვიდობიანი ცვლილებების, კარგახსნილობის, სიჯარო